

Jsou v EU krávy šílené a jeleni chřadnoucí?

Úřad EFSA vydal zprávu o sledování výskytu transmisivních spongiformních encefalopatií (TSE) v EU v roce 2018

Pod tímto odborným, pro běžného uživatele a spotřebitele potravin ne zcela přívětivým názvem se skrývají choroby, které jsme nazvali již před lety „nemocí šílených krav“.

Co jsou TSEs?

Přenosné spongiformní encefalopatie (TSEs, transmissible spongiform encephalopathies) jsou skupinou onemocnění, která postihují mozek a nervový systém lidí a zvířat. Do této skupiny patří bovinní spongiformní encefalopatie (BSE), klusavka ovčí (scrapie) a chronické chřadnutí jelenovitých (CWD, chronic wasting disease). S výjimkou klasické BSE neexistují žádné vědecké důkazy o přenosu TSEs na člověka.

I když mediálně je toto téma již dlouho poněkud passé, rizika přetrvávají a Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) věnuje kontrole a vyhodnocení zjištění náležitou pozornost.

Zpráva EFSA za rok představuje poslední výsledky monitoringu TSE získané na základě vyhodnocení podle nařízení (ES) 999/2001. Představuje výsledky sledování výskytu transmisivních spongiformních encefalopatií (TSE) u hovězího dobytka, ovčí, koz, jelenovitých a dalších druhů a výsledky genotypizace u ovčí, získané v roce 2018 členskými státy EU, Islandem, Severní Makedonií, Norskem a Švýcarskem.

V roce 2018 bylo členskými státy EU otestováno 1 181 934 zvířat (o 10 % více, než v roce 2017) a dalších 20 402 zvířat otestovaly výše uvedené země mimo EU. Ohlášen byl jeden případ BSE ve Velké Británii. Tři netypické případy BSE (2 L-typ/ 1H-typ) ohlásila Francie. V průběhu roku bylo v EU otestováno 325 386 ovčí (o 3,4 % více, než v roce 2017) a 138 128 koz (o 17,8 % více, než v roce 2017). U ovčí bylo zaznamenáno 934 případů scrapie: 821 klasických v 7 zemích EU a 113 atypických ve 14 zemích EU. 29 případů ovčí scrapie bylo ohlášeno Islandem a Norskem. Celkem 523 případů scrapie bylo zaznamenáno u koz: 517 klasických v sedmi členských státech EU a šest atypických ve čtyřech státech EU.

Od 1. 1. 2018 běží vynucený tříletý program sledování výskytu chronického chřadnutí jelenovitých (chronic wasting disease – CWD) v šesti zemích EU (Estonsko, Finsko, Litva, Lotyšsko, Polsko, Švédsko). V roce 2018 bylo otestováno 5110 jelenovitých zvířat a byl potvrzen první případ CWD v EU, u divokého losa ve Finsku. Dalších šest zemí otestovalo dobrovolně 3075 jelenovitých zvířat, bez pozitivního výsledku. Norsko otestovalo 33 037 jelenovitých zvířat a ohlásilo sedm případů CWD – šest u sobů, jeden u losa. Ve dvou členských státech EU bylo otestováno dalších 105 kusů zvířat jiných druhů, všechny s negativním výsledkem.

Celou zprávu naleznete v platformě [Online](#).

Pro stránky Spotřebitel za kvalitou, kvalita za spotřebitelem (<http://spotrebitelzakvalitou.cz/>) připravil

Ing. Libor DUPAL

Programový ředitel a předseda správní rady, SDRUŽENÍ ČESKÝCH SPOTŘEBITELŮ, z. ú.

Ředitel (statutární orgán), KABINET PRO STANDARDIZACI, o. p. s.

Člen Správní rady (Management Board) EFSA

Prosinec 2019